

Válasz Fejes János nyilatkozatára.

Ismét egy ámitó szózat a néphez, — egy rágalmozó cikk ismét, hasonló gyalázatos ahoz, mely néhány hónap előtt jelent meg köztisztviselői álló követünk Karika János ellen; — mind kettőnek írója Fejes János hités ügyvéd.

Útczai pletykázást nem szeretek, 's embertől, ki magát becsületesnek hiszi, megvártam volna, hogy azon a' téren mentse magát, melyen ellene vád emeltetett; de miután tetszett Fejes Jánosnak nevemet, piarcon, kovács-műhelyben, korcs-mában meghurczolni, magam iránti kötelesség parancsolja azon útra lépni, melyre kényszerített. — Ha úgy akarta: legyen!

Fejes János zavart állapotában sok zavart dolgokat összeírt, menti magát mindentől, mivel vádolva nincs; mond magáról sok szép dolgokat, haládatosságból Babarci principálisának is vág egy complimentet, ha netalán az még uraságra vergődhetne; de a dolog velejére, mit a hat pontok alatti vádak tesznek, úgy felel, hogy azon vádak igazságát maga is elismeri. Igenis, Fejes János:

A veszedelmes hat pontok önnek nyilatkozata után még teljesebb erőben vannak; elismervén ön azokat pontonként egy kis módosítással, — no de hiszen az embernek csak menteni kell magát! Mivel pedig e vádak e cím alatt állnak: *Tények, vagy meg történt dolgok*, bármint csavargassa is ön azokat amúgy prokátorosan, csakugyan kitűnik belőlük, hogy azok megtörténtek, és józan ember előtt, a hat pontok igazságának bebizonyítására több documentum nem kell, mint önnek nyilatkozata. Hanem ön nagyon politicus ember, ön rendesen mást beszél, mint a mit kérdenek; abból menti magát a mivel vádolva nincs, például a helyett hogy az első pont alatti vádra felelne, leírja a maga sok és dicső tetteit, kormánybiztosi működéseit, a felkelt néphez intézett gyönyörűséges szavait, végül egypár gaz emberrel takaródzani is akar, ezekkel az olvasó szemét kidugná, ha lehetne. Szinte — Debreczenben létekor, mivel ott vádolója nem volt, azzal mentette magát, hogy „nincsenek elfogott levelei a kormánynál.“ Ki hallott erről? ki vádolta önt erről? természetesen, miután tudta hogy bűnös, jónak látta maga ellen egy vádat kigondolni, mi nem igaz volt, inquiráltatott benne, s kisült hogy ártatlan, hogy a kormánynál elfogott levelei nincsenek; utóbb nevit még az újságban is (Közlöny) kiteszik; mely azonban azon eseten kívül, hogy tölle elfogott levelek nincsenek, semmiből nem menti ki, annyival kevésbé a hat pontokból. — De most rendre:

Ön ellen névtelenül írott cikkeket nem ismerem, azokról tudomásom nincs; a hat pont alatt közölt tett vádat magaménak vallo, s *fejemmel állok jót, hogy azok egy beüig igazak.*

„Önnek irigyei s roszakarói életfeladatát tették önt rágalmozni.“ Bizonyítsa be ön hol és ki előtt rágalmoztam? Hogy városunk képviselőjének nem akarom, ez igaz — mert azon helyen tiszta és szennytelen characterű egyént ohaítottam. Ugyan ki volna önnek irigye? egy nyomorult élet pályának, melynek úgy multját, mint jelenét gyalázat bélyegzi; higye el ön, én szánakodói közé tartozom, szánom önt, ki mindég magosra törekszik jellem és tehetség nélkül, kinek politikai hite ingatag, vagy nincs — a merről a szél fú; de azért vállalkozó, mert nincs olly hivatal, természetesen magos, melyre magát hivatva nem érzi, s azt el nem vállalná, jöjjön az bár kitől, magyar vagy német, mindegy; ki gyáva, maga vallomása szerint, ki csak a tréfából mondott befogatási hirre hódolni szaladt Biharcihoz, persze ismert barátjához, kivel mi viszonyban állt ön régebben még Pzsonyban, igen jól tudjuk, ki hazug, ki közgyűlés előtt a guerillának ígért szuronyos fegyverét ellenségünknek adja; ezt megint irigyeitől való féltében. Kérem alásan, Fejes úr, ön épen olly roszakaróm lehet nekem, mint én lehetek önnek; ön a némettel czimborált, én soha egyel sem beszéltem, és én fegyverem még sem adtam a németnek mint ön, hanem adtam egy szuronyos puskát a magyarnak.

Elhondja még hosszan Fejes János, mit tettek ellene irigyei, miként sok üdvös éssikertelmes működései (nem tudunk róluk semmit!), de főként a hazatérő félkelt néphez intézett cikke hatása elrontását mind irigyei okozták.

E pontnál Fejes János a nép ellen emel vádat, mondván, hogy ő a néptől hallá e szavakat: *a biztosokat kellene agyon verni, ők okai, hogy olly sokan el mentünk sat:* E vád merőben hazug, e vád ellen a megsértett nép nevében tiltakozom. A nép tudta, ki rendelte a népfelkelést, tudta, hogy nem ön; — a nép szájából a felkelési parancsoló ellen soha panasz nem emelkedett; hanem panasz volt ön ellen, és méltó bosszankodása a népnek, melyet ön emberül megkoplaltatott, mert önnek szerencsétlen intézkedése volt az, hogy a nép szájától az ételt, testétől a szükséges gunyát elvonta, letartóztatván minden olly szekeret, mely a népnek élelmét és ruházatját vitte. Önnek bölcs intézkedése volt a tábornak kettőre lett szakadása; és végre ön volt az, ki, midőn mi negyed napra nagy fáradtan és kiéhezve a Dunához vissza-jöttünk, bennünket azzal fogadott: *Szép emberek a ketskemetiek, elnehetnek haza tollat fosztani;* pedig azok többet tettek ám mint kormánybiztos úr, ki az úri tábor után oldalgott kocsin és bőségben stb.

Következnék a hat pont alatti vádak módosításaira felelni; azonban mivel e pontok, azon közönség előtt, melynek e sorok szánvák, annyira ismertek, hogy azok igazságát Fejes János bármily módosításai sem hozhatják kétségbe: elégnek tartom száraz-röviden elősorolni azokat úgy, mint ön maga elismeri. Elismeri

1-ször Hogy hódolni szaladt Babarcihoz.

2-ször Hogy kétszer, és így többször volt Pesten a németek uralma alatt.

3-ször Hogy Karika János úr javai zár alá vételére ő volt kinevezve. E pontot ugyan egy kicsint tagadja, de később maga megmondja, hogy ő figyelmeztette Karika barátit a maga kineveztetésére.

4-szer Hogy elárulta szabad csapatunk hol létét és számát.

5-ször Hogy az ellenségnek szuronyos puskát adott; — és végre

6-szor Hogy testvérít miatta a nevezett szerencsétlenség érte. Mi azt teszi, minden prokatori ész nélkül, hogy ön olly országosan ismert mákvirág, miként testvérét, csak azon gyanúból mert önnel levelezésben hitték, letartóztatták; ne hidje ön, hogy ebből ő rea legkisebb szenny is hárulna. — És most a közönségre bízom megítélni, ha e pontok az én előadásom, vagy Fejes János módosításai szerint igazak-e? — Hej, uram, nem zörög a haraszt ha szél nem fú!

Most nagyot sóhajt Fejes János, mondván: „Isten megadta érnünk, hogy szabadon szólhassunk és írassunk.“ Fejes János ekkorig magát nagyon Németországban érzette, hogy nem mert szabadon szólni és írni; pedig én úgy tudom, hogy Magyarország azon részén, hol ön ellen vád emeltetett, a szabad-szólás soha eltűnt nem volt; hanem hiszem hogy e vádak önnek kedves dolgok voltak még az időben, mert mindegyike azoknak egy-egy dicső szónoklat, mindegyik vád érdem volt ön részére, hogy egykor a németek által magasra emeltessék; de a hat pontok már azon időben jelentek meg, midőn ön a németek segítségére nem sokat számíthatott, — s gondolta ön magában: ha én e vádak el nem csavargatom prokatori eszemmel, még megüthetem a lábom, bár erre sok hazugság, még több szemtelenség kell; de hát ki vagyok én? — gondolja magában — nem vagyok-e én Fejes János? ki Kossuthot mertem gyanúsítani, ki jó barátot ellenséggé, testvért testvér-gyűlölővé tudtam tenni, hogy követ lehessenek; s egy Horváth J—t nem tudnék-e én leczudározni? — Illy nagyszerű gondolatok közt készült ön nyilatkozata.

Személyemet illetőleg jegyez meg meg némelyeket Fejes János, például hogy én „sem Istennek sem embernek kedves dolgot nem cselekszek.“ — Az Istennel hogy mi viszonyban állok, azt ön nem tudja; hanem én azt tudom, mikép önnek kedves dolgot nem cselekedtem, midőn a hat pontokat íram. Azonban mint-hogy e pont egyenest személyemet illeti, szabad legyen egypár percze önével összehasonlítani:

Engem az Isten hatalmas és erős testtel áldott meg: önt gyengével. — Ez nem az én hibám.

Én dolmányt, kis kalapot viselek: ön frakkot és köcsög kalapot. — Ez izlés dolga.

Én Félégyháza s Gyalu felé futottam a némettől: ön Pest felé. — Kinek merre tetszik!

Én tudtomra még hivatalt nem kértem, kitüntetés után nem jártam, hanem voltam és vagyok egyszerű polgár s nemzetőri közlegény, s e tekintetben kötelességemnek megfelelek: ön egy nagyokról álmadó, minden hivatal után kapkodó, de hiúságában felsült — semmi.

Én saját házamnál a magam szegény kenyereket eszem: maga — hallja! — élődik a más házán, Szalai collegájával. — Tetszik több?

Végül egész tüzzel felkiált Fejes János, mondván: „most szólok hozzátok orgyilkosok.“ — Jól tudja ön, hogy minden kiadott cikkért a szerkesztők felelősök, vonja kérdőre őket, honnan meríték vádjait? hiszem mindegyik meg fog önnek felelni. A hat pontokért én már megfeleltem, elősorolt vádaimat bebizonyítani készen állok ott, hol önnek tetszik, bár Isten előtt mondom, hogy önt törvénytörés előtt bevádolni soha célom nem volt, s nem akartam egyebet, mint azt, hogy önt a közvélemény olly mértékben sújtsa, a minőben ön egyes polgárok irányában gyalázatos, a haza irányában áruló. Egy nyomorult élet veszése vagy maradása nekem nem gyönyörűség, hazának nem haszon: de akartam hogy e város szintúgy mint a haza, ismerje embereit, tudja meg hogy kik azok, kik a veszély perczeiben gyávák — sőt gyalázatosak valának; kik azok, kiknek kezében kormányt adni veszedelmes. — Önön függ, hogy szavaimat a törvénytörés előtt beváltsam. Hanem ön ismét fönt hordhatja fejét, járhat kevély léptekkel ismét, mint régebben a németek alatt, hiszen önt a kormányzó az ön által koholt vádak alól maga felmentí, s tudja azt is, hogy a magyar kormány olly kegyes, miként minden önhöz hasonló apróbszerű czimborákat felment e szavakkal:

Minden ollyan eset, mely a veszély óráiban, jellem-gyávaságból származó nyomorú meggörbedést s meghódolást foglal magában, a rögtön ítélő bíróság elébe terjesztendő vád tárgya nem lehet. Illy jellem-hiányt a közvélemény méltán sújt, a kedélyek nem ok nélkül ingerülnek fel ellene (lásd a Közlönyt). — Mondhat-e a törvény ennél nagyobb büntetést, kiből becsület-érzet van?

És most felhívom a közvéleményt, felhívok minden egyeseket, hogy a hat pontok alatti vádjaimban van-e roszakarat, van-e rágalmozás? Én az olvasó világ előtt elmondám azokat. Most Isten és emberek előtt ismétlem, hogy e vádak mind, szórul szóra igazak, s igazságukat bármely törvénytörés előtt élő tanúkkal s hiteles adatokkal bebizonyítandom.

Horváth József,
hités ügyvéd.

Kecskeméten, 1849-dik évi május 23-dikán.